

Független Magyarország

Egy szám 12 fillér	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. szám. Telefonszám: 164.	Felelős szerkesztő DR. KNÉZY LEHEL. Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 9.60	Egy szám 12 fillér
---------------------------------	---	--	---	---------------------------------

Hogyan értéktelenedett el a Déry-alap 1 000,000 koronás készpénz-hagyatéka?

Apró mozaikok, amikből összetevődik a városi rendkívüli közgyűlés.

A kedd délutáni városi rendkívüli közgyűlésen dr. Puskás Dezső helyettespolgármester bejelentette a törvény értelmében a közigazgatási tisztviselők által vállalt mellékfoglalkozásokat. A törvényhatóság közérdekű megengedheti egyes tisztviselőknek, hogy vállalatok igazgatóságában és felügyelő bizottságában szerepeljenek. Így pl. a Központi Szerszövedékek tagjai dr. Reiser Antal gazdasági szenátor és Genál Mátyás számvevőszéki tisz, a Posztó és Takarógyár igazgatóságának pedig tagja dr. Nyiraty Dezső főügyész, a felügyelő bizottságának pedig dr. Kocsis János tb. főjegyző. A posztógyárral annak idején kötött szerződés értelmében a törvényhatóságnak joga van egy-egy tisztviselőt kijelölni és delegálni a posztógyár igazgatóságába és felügyelő bizottságába. Ez alapon szerepel dr. Nyiraty Dezső és dr. Kocsis János is a posztógyár igazgatóságában.

Dr. Nyiraty Dezső tiszti főügyész jelentést tett a törvényhatóságnak arról, hogy Déry Frigyes annak idején a Déry-parknak a városra való hagyásakor a Déry-kert belső munkálatai elvégzésére egy millió korona készpénzt is hátrahagyott. A város akkor, hogy a Déry-alap tulajdonát képező vagyon el ne értéktelenedjék teljesen, 744 000 koronáért 25 db gróf Csáky László acéművek részvényt vásárolt, ami a Hitelbank bajai fiókjánál van deponálva. A részvényeknek pengőértékben való megállapítása során kiltint, hogy ez a 25 db részvényből álló stock törredék részvényre korcsosult a Hitelbank annak kiegészítését kérte. A főügyész javasolta, hogy az összes, 25 pengőértékes részvényeket értékesítsék. Az einöklő polgármester névszerinti szavazást rendelt el ennek során egyhangúlag 37 igen szavazattal elfogadták a városatyák a tanács javaslatát.

Weisz Mórné vaskuti lakos azt kérte, hogy tőle 17 év óta kiltint álltan élő férje után felmerült 250 000 koronányi szegényházi

költséget engedje el a város, mert ő is idős, vagyontalan és keresetképtelen. A közgyűlés a főügyész javaslatára elengedte a követeését. Schadt János hadirokkant, akinek a ballába amputálva van, a Svarvas Gábor-téri árubódét bérelte, de jelenleg is a kórházban van ápolás alatt, — azt kéri, hogy 96 pengőnyi bértartozását a város engedje el. A közgyűlés így is határozott. Bogner Ferenc bajai lakos a Duna-parton lévő árubódét bérelte s akkor egy millió 200.000 koronát fizetett le biztosíték fejében. Később otthagya a bérletet s a kaucióját a város elszámolta, de még fentmaradt 87 pengő árubodé után bértartozása: ennek elengedését kérte. A közgyűlés megértő szívvel ennek a kívánságnak is eleget tett a főügyész javaslatára.

A Máv stornirozni akarja a fuvardíjkezdményeket, mert a fuvardíjköltségek leszállítása az árak alakulásában nem jut kifejezésre.

A gazdasági életben nagy visszhangja támadt annak, hogy az Államvasutak revízió alá akarják venni mindazokat a fuvardíjkezdményeket, amelyeket legelőbbször a termelők és a fogyasztók egyértelmű kívánságára léptettek életbe a termelés és az értékesítés fokozásáért. Amikor két esztendővel ezelőtt az osztrák és cseh kereskedelmi kapcsolatok rendezetlensége miatt a magyar mezőgazdasági termények exportja csaknem lehetetlenné vált és ezáltal a termés értékesítése válságba került, a kormány részéről hangzott el az a jelszó, hogy minden termelésnek a belföldi piac a legnagyobb fogyasztója, tehát a belföldön kell a viszonyokat úgy alakítani, hogy a fogyasztóképesség növekedjék. Ebben a munkában igen nagy szerepe volt az elgondolásnak, hogy a terményeket a gazdaérdekek sérelme nélkül kell olcsóbbá tenni s ebből a célból a fuvardíjakat is le kell szállí-

tan. Már akkor e hangzott azonban az a figyelmeztetés is, hogy a közvetlen kezdemeny ezeket a sokszor igen lényeges fuvardíjkezdményeket nem sajátíthatja ki a saját j vára és a kormány a megadott kezdemenyeket nyomban vissza fogja vonni, amint arra a megállapításra jut, hogy a fuvardíjköltségek leszállítása az árak alakulásában nem jut kifejezésre. Az azóta elmúlt idő alatt tényleg ismétellen felmerült az a panasz, hogy a pici árak egyáltalán nem juttatják kifejezésre azokat az áldozatokat, amelyeket az Államvasutak hoznak a fogyasztás fokozása érdekében. Ugy a kereskedelmi minisztérium, mint az Államvasutak igazgatósága ebből a szempontból állandóan gyellemmel kísérték az árak alakulását és az összeállított statisztikai táblázatok tényleg azt mutatják, hogy a nagy fuvardíjkezdmenyek ellenére az árak emelkedő irányzatot tüntetnek fel, amiből az következik, hogy a közvetítők

a fuvardíjon elért megtakarításokat az árak leszállítása helyett az egyéb közterhek fedezésére fordítják. Ezen a megfigyelésen alapul az a terv, hogy az Államvasutak revízió alá veszik a fuvardíjkezdmenyeket.

Természetes, hogy a közvetítő kereskedelem a kezdemenyeknek megszüntetését árdragításra fogja felhasználni úgy, amint a fuvardíjak leszállításánál megfigyelték az árak mérsékléséről. Ennek a szempontnak figyelembevételevel kell tehát úgy a kereskedelmi kormányának, mint a Máv. igazgatóságának ezzel a kérdéssel foglalkoznia, mert különben nagyon könnyen a fogyasztás további megcsappanását és ezáltal a termelésértékesítési lehetőségek rosszabbodását idézhetik elő.

Villámlás és menydörgés.

Igazán régen nem volt már olyan, mondhatnók szabályosan szép tavasz, mint most. Április, valóban április: naponta többször elborul az ég és néhányszor kiderül. Meleg napsütés záporozik a földre és minden virágzik, minden zöldül. Egyszerre futó zápor vonul át a város fölött villámlás és menydörgés kíséretében. A korlatvaszi villám szokatlan dolog a mi éghajlatunkban, az emberek csodálkozva hallgatták az égboltozat játékos kedvének dübörgő zaját. A néphit szerint, ami pedig nem birona, hanem sok generáción át szerzett tapasztalat, ha szent György nap előtt villámlás és dörög az ég, akkor jó termés lesz Magyarországon. Tegnapelőtt villám és menydörgés bejelentette a jó termést s ennek csak örülni lehet: a napsugárban fürdő ország felett a menydörgés hangjával szágudtova a reménység, hogy van ok öröme, az Isten megadja, amit az emberek kérnek, az idén megjön a tavasz zöldülésével s a nyár melegével a mindennapi kegyér.

— A Hubay-hangverseny bevétele. Az április 4-iki Hubay-hangversenyen, amelyen Baja város crémje és önkormányzata részletekkel részt vett — 22 millió korona volt a bevétele.

Cipő, harisnya, keztyű

legjobb és legolcsóbb Fischer Pál-nál.

Elegáns férfi cipő 20 pengőtől.	Tiszviselőknél kedv. fizetési feltételek.	Önnek lesz a legszébb cipője a városban! Keresse fel a LICHTER cipőáruházat Uránia mozipalota.	Tiszviselőknél kedv. fizetési feltételek.	Elegáns női cipő 16 pengőtől.
---	--	---	--	---

A nagyhét közeledtével megdrágult a tejfélék ára a bajai piacon

A küszöbön lévő húsvét a szokottnál is népesebbé teszi az utóbbi napok piacait. Különösen baromfiiban és tejfélében volt nagy a felhozatal. A nagyhét közelgésénél, hogy a tejfélék ára még mindig magas. Eppen nagyhét folytán oly nagy irántuk a kereslet, hogy 11 óra felé már turót, tejfölt alig lehet kapni.

Baromfi-félék közül legtöbb volt a kövér liba, melynek darabját 10-14 pengőért árusították, a tyúk párját pedig 8-10 pengőért. Újdonságnak számít az ideirántani való csirke, amelyből egyelőre még kevés került a piacra. Az ára 3 pengőtől 3 pengő 60 fillérig váltakozott. Ugyilászk azonban a közönség sokalta az árat, mert a rántani való csirkék nagyrésze a tepszi helyett visszakerült a baromfi udvarba.

Prímörriől lévén szó, a rántani való csirke mellé mindjárt megemlítjük a fejes salátát, amelynek ára darabonként 10 f. A zöldhagyma csomója 16 f, a fejes hagyma kgja 32 fillér. A zöldfélék közül még mindig csak a paraj és a sóska szerepel. Csomó számra 4-10 fillérért árusították. Tavalyi termés még a fejes és keikáposzta. Az ára kg-ként 70-80 fillér volt.

A nagy kelendőségnek örvendő tejföl literjének szigorúan megszabott ára 2 pengő volt, a nagyzási mániába esett turó kgja pedig 70 f, de még inkább 9000 korona volt. Ugyancsak nagy kereslet volt tojás iránt, de ebből olyan bő volt a felhozatal, hogy meghaladta a keresletet. Ára 12 fillér.

A húsvéti bárány a legkülönbözőbb fajtában képviselve volt a mai piacon. Az ára természetesen a nagyság szerint változott. Lehetett kapni 6 pengőért is, de több volt a 9-10 pengős.

Az aszalt-gyümölcs mellett egyedül csak almát láthatni még a piacon. A jámbor falusiak 1 P 70-80 fillért kértek el a padlásán megóvott almáért.

Végül megemlítjük a két prózai eledelt, a krumpli és a bab árát is. Mindkettőből bőven volt áru. Az előbbi kgja 20 f. volt, az utóbbi literje 40-50 fillér.

Nagy Márton műszaki tanácsos szenzációs bejelentése a városi bérház építései ügyében. — Nagy Márton lemondott a bérházban részére kreálendő lakásról a pletykák miatt.

A városi közgyűlés tárgysorozatának utolsó pontja volt az új városi bérház építésére vonatkozó kormányhatósági intézkedés bejelentése s 120 millió korona hitelátruházás engedélyezése. Ezt a pontot Nagy Márton műszaki tanácsos referálta. Elmondta, hogy most jött meg a beügyminiszter jóváhagyó leirata a maradt a hozott városi bérházra.

Annak idején a Speyer-kölcson terhére két bérház építését határozta el a törvényhatóság a nagymérvű lakásinség ellensúlyozására. A két bérház felépítésére akkoriban 2 milliárd 250 millió koronát szavazott meg a közgyűlés. Uőbb azonban ebből az előirányzatból e vittek egy milliárdot az építendő bérházak terhére a tüdőbeteg-pavillon építési költségeire, úgy hogy a bérház építésre csak ötegyéves milliárd maradt s ugyanakkor e határozat, hogy a különálló 8-8 lakást magába foglaló két bérházépítéstől eltekint s csak egy tiszviselő bérházat épít, négy lakással benne.

A miniszteri leiratot ismertette ezután Nagy műszaki tanácsos. Tudomásul vette a miniszter, hogy a női kereskedelmi iskola építésénél elért 125 millios megtakarítást a bérházépítésre fordítja a város, de tudomásul vette azt is, hogy a város ugyanakkora összeget, vagyis 1 milliárd 250 milliót fordít a tüdőbeteg pavillon építésére, mint amennyi hozzájárulást ad a népjóléti minisztérium. A miniszteri leirat csupán azt kifogásolja, hogy a bérházban nincs házmesterlak s ezért előírja, hogy

az udvarnak és a ház előtti járdának tisztántartásáról más uton köte es gondoskodni a város.

Arról is tesz említést még a miniszteri leirat, hogy dr. Fehér Lőrinc és dr. Monostori Gyula bizottsági tagok felelősségét elutasítja, mert igenis korszerűséget képez Baján a lakástermelés, hogy bé házépítéssel küzdjék le a lakásinséget.

Bejelentette még Nagy Márton műszaki tanácsos azt is, hogy az egymilliárd egyszázmillios előirányzatot az újabb kiadott munkáknál eőállt ráfizetés miatt tul kell lépni. Ez a ráfizetés azért állott elő, mert nem összel adták ki a munkákat, amikor a legnagyobb volt a munkátlanság s így le lehetett volna szorítani a árakat s mert jóváhagyó és a felelősséget elintéző miniszteri leirat is sokáig késlett. A vállalkozók szerint 20%-ra tehető ez a többlet kiadás, ami így előáll.

Ezekben a kiadásokban azonban nincs benne a csalornázás, vagyis a bérháztól a Schön Zsigaféle gyártelep előtt kezdődő és a Kölcsey Ferenc utcán végighuzódó szakaszig való csatornázás elkészítése. Ugyancsak nincs ezekbe a kiadásokba beleszámítva a gázvezeték sem, amik az eddigi számítások szerint 17.750 pengőt tesznek ki. Egyébként az utóbb felmerülő póthitelre majd akkor tesz előterjesztést, ha az aktuális lesz.

Elmondotta azután még azt, hogy az építeni tervbevevett két bérház közül az egyiket a népjóléti minisztérium által nyújtandó

Husvételi parfümök

(Coty, Houbigant, Roger & Gallet stb.)

az Apolló-illatszertárban!

Edison feltalálta!
Ön megtalálta!

Oriont

a legjobb izzót,
kapható

SALAMON
ÉS KOMLÓSNÁL

Vörösmarty ucca 3. szám.

köcsön terhére alarták megvalósítani: ebből vették meg 140 millió koronáért a Tögl-féle házat, mint szomszédos eket. Az újabban felmerült kiadások fedezésére 120 millió korona póthitel megszavazását kérte, amit a közgyűlés e is fogadott.

E után Nagy Márton még a következő szenzációs bejelentést tette:

— Tek. Törvényhatósági Bizottság! Miután bizonyos utak kifogásolják azt, hogy túlságosan drága és költséges volt a bérházépítés, autogások és gyanúsítgások járják s ha nem is szől kimondottan panamáról a bérkolt és sultogva terjesztett vád, mégis a budapesti Bethlenudvarszerű dolgot sejtenek egyesek, — rá kell mutatnom, hogy a bérházépítésnél köbméterenként 347 000 koronába került az építkezés, míg ugyanakkor Baján a megyei bérház építkezés 374 000 koronába került. Budapesten pedig 4 és 500.000 korona közt váltakozik. Nyugodt szívvel merem állítani, hogy az építkezés nemcsak, hogy nem drága, de határozottan olcsó és jól jön ki a város.

Ez után a törvényhatósági bizottsági tagok nagy figyelemmel köztölt a következő bejelentést tette:

— Ezek után engedje meg nekem a törvényhatósági bizottság, hogy ne vegyem tudomásul a törvényhatósági bizottság azon határozatát, hogy a városi bérházban nekem is akarnak egy lakást teremteni.

Szavai befejeztével mély csendben állt le.

Utána dr. Knézy Lehel emelkedett szólásra s kérte Nagy Márton, hogy ne befolyásoltassa magát mende-mondáktól; azok az adatok, melyeket az építkezések reabilitásáról előterjesztett s általában Baján kifejtett puritán tevékenysége mindenkit, aki komo-

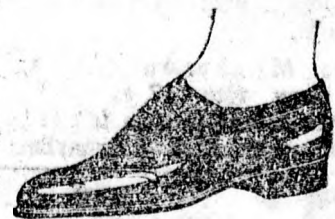

Tavaszi sláger

Szürke és drap
sewró egy pántos női
cipő fasarokkal.

20

pengőtől barna és fekete
színben.

KATTARINKA

cipőáruház.

Telefon 206.

Telefon 206.

Ghnut

sa

Tégement-

yár

BA nyosi-ut.

Tégérép:

Tégla

lett,

hódfe

rom mentes,

hor

cer

u

t-pala,

la,

tégla.

Cenuk:

Egysz

20 c

lapok,

ementlapok,

k lapok,

óvályuk,

övek,

övek,

menthordók,

opok,

itések,

övek,

pcsök,

ek.

Építanyagok:

Fával

sz,

„Mák

cement,

elő anyag,

ka

d

nád,

elő lemez,

ypapir.

Az

kat legju-

tány

k mellett

h

litjuk!

Elváll

beton

en-féle

munkát,

zottséggel

szébbmenő

l végezzük.

Váro

rod

min

táarak:

Baja

ván-u. 5.

Arany

ucca 3.

gy

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyed. usítóhely
POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, **BAJA.**
 Városi iroda: Kossuth ucca 23. Fatalep: Budapesti út 4.
 Telefon számok: 184, 236 és 104.

Az amerikai rendszerű alkohalmentes

„DELMA” pezsgő

a legélvezetesebb üdítő ital. Kapható mindenütt!
 Megrendelhető **Spitzer Dávid** cégnél Baja, Tel. 211.

Tizenkilenc orvosi továbbképző tanfolyamot rendeznek az idén. Az orvosi továbbképzés központi bizottsága ez év tavaszán és őszén összesen 19 tanfolyamot rendez és pedig a budapesti, a szegedi, a pécsi és a debreceni egyetemeken klinikáin, továbbá a fővárosi kórházakban. Husvét után jelenik meg a részletes program, amelyet az orvosi továbbképzés központi bizottsága (VIII. Máriaucca 39., I. sz. szemklinika) írásbeli megkeresésre készségesen megküldi. A népjóléti miniszter március 30-án kelt rendeletével felhívta a törvényhatóságokat, hogy a közszolgálatban álló orvosok, akik a tanfolyamok valamelyikén részt venni kívánnak, erre a célra a lehetőséghez képest szabadságot kapjanak és igen kívánatosnak jelentette ki, hogy a törvényhatóságok orvosainak a közegészség szempontjából fontos továbbképzését megfelelő segélyek, vagy ösztöndíjak engedélyezése útján is elősegítsék.

— **Április hó végén** újabb megnyitják a Singer varrógép r. t. Bajai fióküzlete Erzsébet királyné ucca 10. sz. Ügyeljünk a házszámra.

x A borivók figyelmébe!
 Ha bort iszik, kísérelje meg és haverje Delma Pezsgővel, meg lesz lepve annak jószágáról, másrészt italtól egészségesebbé teszi.

Dívátkötődel

Elvállalok minden szakmába vágó legdívatosabb kivitelű férfi és női kötött dolgokat. Pallowereket, mellényeket, legelegánsabb női hosszú kabátokat u. sz. gyermek garnitúrákat, gyorsan és pontosan A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradjok teljes tisztelettel
STERN MARGIT
 Kölcsey Ferenc u. 9.

Jég

kapható a mai naptól kezdve mindennap a jéggyárban.

Tanulókat

lehetőleg fiukat, felvesz fizetéssel
Horváth Lászlóné
 kötődéje, Kádár ucca 15.

MINDEN EMBERT

ÉRDEKEL, AKISAJÁT OTTHONT AKAR SZEREZNI.

Tudatom az építő közönséggel, hogy családi házakat 5-től 10 évre való törlesztésre építék, ugyszintén nagyobb átalakításokat is vállalok.

Tervek irodámban megtekinthetők. Érdeklődni lehet és felvilágosítással szolgál,

ZALLEL MIKSA
 építési irodája.

Baja, Bethlen Gábor u. 5. Trafikánt sörgyárral szemben lévő köz.

HIRDESSEN

A FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN

Villamos világítási és erőátviteli

berendezéseket legolcsóbban, szakemberi és izléses kivitelben készíti

Bohner és Társai

Kalocsánál engedélyezett elektrotechnikai vállalata
 Baja, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256.

Csillárok gyári raktára.

Megtekinthető vételkényszer nélkül. — Költségvetéssel, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Családtalan házaspárnál nyugodtabb ember azonnal lakást kaphat Alkotmány-u 2. Falczer.

Tégla legolcsóbban

Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácsmegeyi egyed. usítójánál

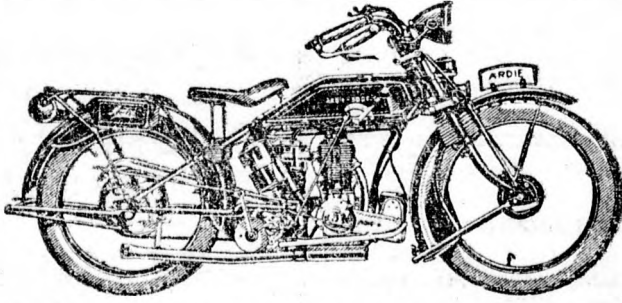
Pollák József
 fakeskedőnél kapható.

Legszebb, legolcsóbb harisnyák

csak **özv. Fejér Lajosné** nál
 Türr István ucca 7. szám alatt.

Veszek 3-4 szobás házat

Bővebbet a kiadóban.

„Ardie-Jap” 500 cm³ motorkerékpár

okvetlen megbízható. Ára (23.000.000) **1840 P**

Kapható 18 havi részletre is.

Bohner és Társai cégnél

Baja, Erzsébet királyné ucca 6. sz. — Telefon 259.

Vásártéren ujo

h-á

azonnal eladó. bekölözhető. — meste

POS

Legmegbízható dox rabbi által kitűnő min

kosert

kapha **Grünhut** vendéglő Mátyas kirá

Cement, cséránpapír, építelfa nagy választ

POLLÁK fakes

Április 11-től reggel fél

Dr. Makra és Gyarm gyógyszerész

éjjeli szol

Az ügyeletes vasárnap délután a közönség rend

Kovács műsz

Baja, Béla K

Ajánlja saját

valódi damaazt

szalvétáit, törölk

garnitúráit a egy

a legjutányos

Elektro háztartási

izzólámpák mos vasaló kávéfőzők vógépek,

Fürdőszoba és berendezések vizemelő sz

Elektromos világítási berendezések sebb garancia nyossabban

BRUSZT

okl. gépész elektrotechnikai Baja, Szent István Elsőrangú rádió 1 évi garanciával

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártótelep: Világos-ucca 8. (Állatvásártér).

Telefon 225

iroda: **Dr. Bajai Ernő, Haynald ucca 13.**

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementes cserepet, kutgyűrűket, cementesöveket minden méretben, betonkeresztőket és mindentféle cementárut.

Állandóan raktáron: Uszádi dunakavics, mátkement, mátköszalók, cementfesték.

Nyomatott a Corvix-nyomda gyorsrajzján Bajas. (Fodor Károly).